

MİKROİŞLEMCİ SİSTEMLERİ

Yrd. Doç. Dr. Şule Gündüz Öğüdücü
<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

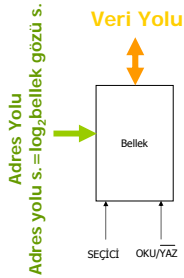
Örnek MİB ve Bellek

- Örnek MİB'in adres yolu sayısı 16
 $2^{16} = 64K$ bellek gözü
- 64K boyutunda bir bellek, 32K boyutunda 2 bellek, 16K boyutunda 4 bellek adreslenebilir
- Birden fazla bellek kırmağı veri yoluna bağlanırsa herbir bellek kırmağı nasıl seçilecek?

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

Bellek Seçici

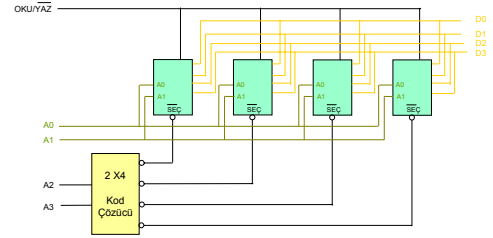
- her belleğin bir seçme girişi (SEÇİCİ) bulunur
- bellekten okuma ve belleğe yazma işlemi yapabilmek için seçme girişi aktif olması gerekir
- bellek tasarımı için birden fazla bellek kullanıldığında seçme girişlerini oluşturmak üzere adres yolları kullanılır
  - n adres yolu 2^n seçme girişi oluşturmak üzere kodlanır

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

Bellek Seçme Örneği

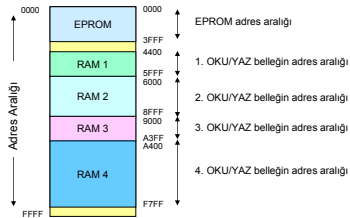
- 4 adet 4x4 belleğin kullanıldığı bir bellek tasarımı

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

Bellek Haritası

- Hangi adresler arasında hangi belleklerin bulunduğunu belirtmek için kullanılan çizim

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

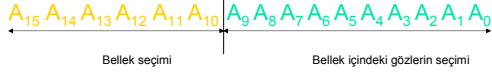
Bir Belleğin Adres Aralığı

- belleği işaret eden adreslerin tümü
- adres yolu 16 olan örnek MİB toplam 64K bellek adresleyebilir
  - 64 adet 1K'lık bellek kullanılabilir
  - 1K'lık bellek gözlerini adreslemek için gerekli olan adres yolu sayısı 10 ($\log_2 1024 = 10$)
  - Geriye kalan 6 adres yolu hangi belleğin seçileceğini belirlemek için kullanılır ($2^6 = 64$).

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

Bir Belleğin Adres Aralığı

- Örnek MİB'in adres yolu 2 bölüme ayrılabilir

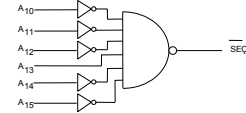

- A₁₅-A₁₀ adres yollarının değişen değerlerine göre bir belleğin adres aralığı da değişir

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

Bellek Seçme Örneği

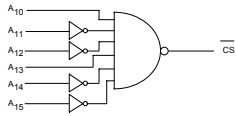
- A₁₅-A₁₀ arasındaki adres değerleri 001000 olan bir belleğin adres aralığı \$2000 ile \$23FF arasında değişir
  - A₀-A₉ arasındaki adres değerleri her bellek için xxxx xx00 0000 0000 ile xxxx xx11 1111 1111 (\$x000 - \$x3FF) arasındaki adreslerin seçilmesini sağlar
  - Adres aralığı \$2000 ile \$23FF arasında değişen bir belleği seçici girişindeki işareti oluşturmak için gerekli olan devre:

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

Bellek Seçme Örneği

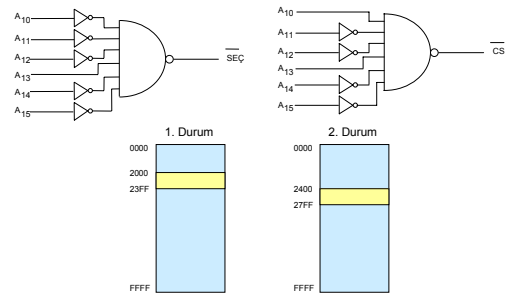
- Seçici girişine gelen işareti oluşturmak için kullanılan devre şu şekilde değişirse:

- Belleğin adres aralığı \$2400 ile \$27FF arasında değişir
- Belleğin SEÇ girişini oluşturmak için kullanılan adres yollarının farklı kombinasyonları belleğin adres aralığını değiştirir.

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

Bellek Seçme Örneği

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

Boyuna Genişletme

- Örnek: 8 bitlik veri yolu 16 bitlik adres yolu olan bir mikroişlemci için \$0000 ve \$1FFF adresleri arasına her biri 2Kx8 boyutunda bellekler yerleştirilecektir.

Adres yolu sayısı = $\log_2(\text{göz sayısı})$

Adres yolu sayısı = $\log_2(2 \cdot 2^{10}) = 11$

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

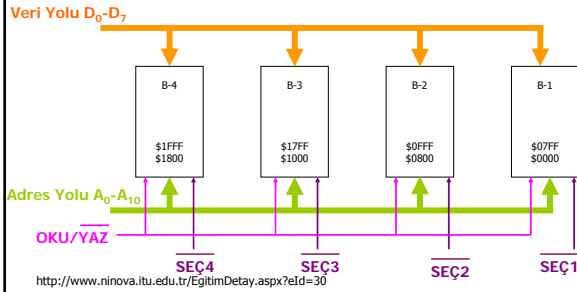
Boyuna Genişletme: 1. Adım

A ₁₅ A ₁₄ A ₁₃ A ₁₂	A ₁₁ A ₁₀ A ₉ A ₈	A ₇ A ₆ A ₅ A ₄	A ₃ A ₂ A ₁ A ₀	
0000	0000	0000	0000	\$0000
0000	0111	1111	1111	\$07FF
0000	1000	0000	0000	\$0800
0000	1111	1111	1111	\$0FFF
0001	0000	0000	0000	\$1000
0001	0111	1111	1111	\$17FF
0001	1000	0000	0000	\$1800
0001	1111	1111	1111	\$1FFF

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

Boyuna Genişletme: 2. Adım

Dört bellek kırılgının veri yolları, adres yolları, OKU/YAZ girişleri birbirine bağlanır.

Boyuna Genişletme: 3. Adım

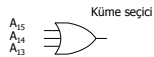
- Bellek Seçici: Bellek içinde kullanılmayan adres hatlarıyla gerçekleştirir.

	A ₁₅	A ₁₄	A ₁₃	A ₁₂	A ₁₁	A ₁₀ .....
1. Bellek	0	0	0	0	0	Bellek içindeki gözlerin adreslenmesi için
2. Bellek	0	0	0	0	1	
3. Bellek	0	0	0	1	0	
4. Bellek	0	0	0	1	1	

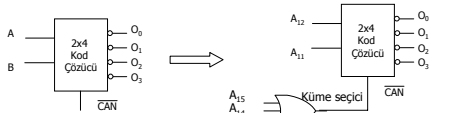
<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

Boyuna Genişletme: 4. Adım

- Dört bellek için sabit kalan adres hatlarından küme seçici devre oluşturulur.

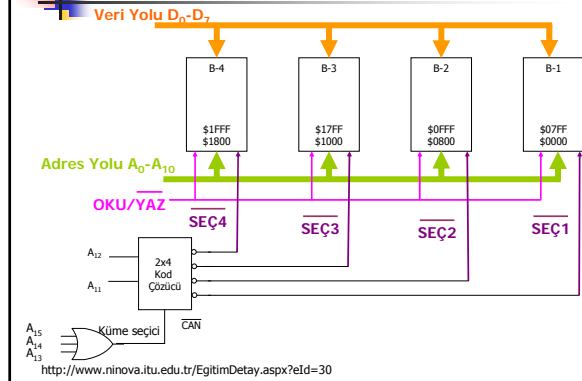

- Belleklerin seçimi: A₁₂ ve A₁₁ adres hatlarıyla 2x4 kod çözücü kullanarak

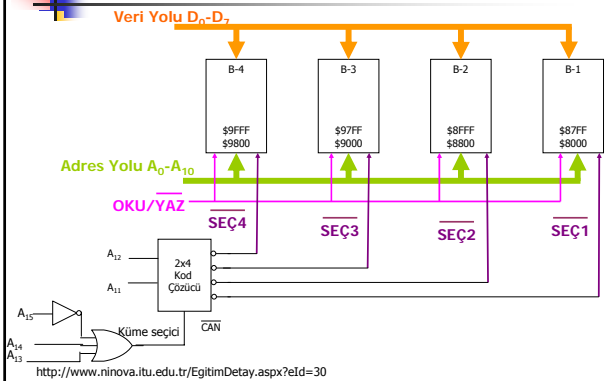

<http://www.ninova.itu.edu.tr/EgitimDetay.aspx?eId=30>

Boyuna Genişletme

Boyuna Genişletme

Enine Genişletme

Örnek: 8Kx1 düzeninde 8 adet bellek kullanarak 8Kx8'lik bellek gerçekleştirilmesi.

